

Biblické hodiny – Reformácia **Životopis Martina Luthera 3.časť**

Niekedy si človek naplánuje svoj život a zrazu zistí, že to všetko nefunguje plánovane, ale práve naopak: je to čas plný prekvapení, zvrátov, príležitostí, ktoré však formujú nielen budúcnosť, ale aj charakter človeka. Tak to bolo aj pri Martinovi, ktorému otec naplánoval úžasné vyhliadky v práci právnika.

Sme spolu s Lutherom v roku **1505**. V januári sa stal majstrom slobodných umení a v máji začal študovať spomínané právo. V júli roku 1505 Luther išiel z Mansfeldu do Erfurtu. V lese zažil búrku, pri ktorej ho zrazil k zemi blesk a on v strachu o svoj život vykrikol: „svätá Anna, pomôž mi, stanem sa mníchom“. Keďže bol pravdovravný a snažil sa žiť podľa svojich sľubov, **rozhodol sa vstúpiť do kláštora** (hoci je otázne, či to neplánoval už skôr, mal totiž 3 mesiace voľna medzi dosiahnutím titulu a nástupom na právnickú fakultu. Mal 21 rokov, možno išiel domov, aby si ujasnil, či to, čo mu určil otec a okolie ako životnú cestu, je aj jeho vlastné pranie). Veľmi tým rozhneval svojho otca, ktorý si nedal vysvetliť žiadne dôvody tohto výberu budúcnosti. **Keďže ho otec nechcel počúvať, napísal mu list,** v ktorom vysvetlil svoje dôvody: búrka bola Božou vôľou, a Pán Boh ho chcel týmto spôsobom priviesť k danému sľubu, že bude mníchom. Odpoveď otca ho nepotešila: vyčítal mu, že si zamenil Božiu vôľu za vôľu diabla, ale tiež to, že rodičia v ňom strácajú istotu života – kto ich zabezpečí, keď ich najšikovnejšie dieťa odchádza do kláštora? Martin mu odpísal, že v modlitbách môže pre svoju rodinu urobiť oveľa viac ako keby bol právníkom. Hans mu napokon odpísal, že ho chváli za jeho rozhodnutie a praje mu všetko dobré do jeho nového povolania. Ktovie či nie ironicky, hoci on sám rád rozprával o náboženstve s mníchmi a kňazmi, vedel, že tá najdôležitejšia vec v živote je spása duše a raz mu jeho priateľ pripomenul, že je cirkvi dlžný aj vlastného syna (v tej dobe im zomreli dvaja synovia, čo Hans vnímal ako Boží trest za to, že Martinovi chcel vyhovoriť jeho rozhodnutie o vstupe do kláštora). V hlave s otcovým nesúhlasom, po porade s priateľmi, ktorí boli aj pre aj proti jeho rozhodnutiu, asi zistil, že jeho budúcnosť je len na ňom. Rozhodol sa a všetkých priateľov pozval na rozlúčkový večierok na univerzite v Erfurte.

Pred vstupom do kláštora platilo pravidlo vzdať sa všetkého, čo človek vlastní. Zo všetkého mála, čo mal si vzal iba zopár kníh, všetkého ostatného sa vzdal: šiat, kuchynského riadu, lutny.... V Erfurte bola široká ponuka kláštorov, Martin sa musel preto rozhodnúť, kam pôjde: benediktíni, dominikáni, františkáni, augustiniánov.... **Nakoniec sa rozhodol pre augustiniánov, ktorí bývali v imponantnom tzv. Čiernom kláštore vedľa rieky Gera.** Mnisi tu mali všetko, čo potrebovali: kostol, osobitnú miestnosť na krížovú cestu,

miestnosť na jedenie, každý svoju izbu s oknom, všetko bohato vyzdobené a boli oslobodení od fyzickej práce. ***Všetok čas venovali štúdiu a budovaniu svojej viery či budovaniu duchovnej istoty pre iných.*** Samozrejme Luther musel podstúpiť mesačný prijímací ceremoniál (nemohli si dovoliť prijať niekoho, koho to skoro omrzí a odíde. Predstavený sa opýtal: čo hľadáš – odpoveď uchádzača znela: Božiu milosť a tvoje milosrdenstvo, potom skúmali život muža). **Potom zložil sľub novica a začal sa prísny mníšsky život.** Každá minúta v kláštore mala svoje pravidlá: vstávali asi o 2 v noci, nasledovali bohoslužby, ktorých počas dňa bolo 7. Mnisi boli žobráci a vychádzali do sveta iba vtedy, keď žobrali od ľudí, nie preto, že by to potrebovali po finančnej stránke, ale preto, že ich to učilo pokore a disciplíne. Inak sa venovali modlitbám, rozjímaniu, bohoslužbám. Každému novicovi bol určený jeden mních, ktorý ho viedol, hodnotil, podporoval.

Luther si vybral veľmi dobre, pretože mnisi boli v tej dobe vysoko cenení. Napr. sa hovorilo, že kvôli mníchom Pán Ježiš odložil svoj príchod. Oblečenie do mníšskeho habitu bolo ako druhý krst a keby aj mních zhrešil a činil by pokánie, vrátil by sa do stavu nevinnosti ako pri prvom krste. Vládla predstava, že tonzúra chránila lepšie ako helma, lebo mníchovi sa nikto neopovážal ublížiť. Luthera isto ovplyvnilo aj stretnutie s jedným kniežaťom, ktorý sa všetkého vzdal a stal a žobrákom – napriek tomu, že nemal veľa rokov, vyzeral ako stariec kvôli pôstu a nedostatku spánku. Bolo to však považované za pozitívum, pretože tým si človek zabezpečoval a približoval sa večnému životu. ***Luther neskôr povedal: „nebol som jediný, kto sa presvedčil na vlastnej koži, aký je diabol pokojný a tichý v prvých rokoch mníšskeho života“.***

V roku **1507** mohol odslúžiť svoju **prvú omšu**, samozrejme po mnohých skúškach a dôkazoch, že je na túto životnú cestu pripravený. **Omša bola zahalená rúskom tajomnosti** (kostol s dlhou loďou, kde obyčajní ľudia nevideli, čo sa pri oltári odohráva, kadidlo, sviece, kňazi a miništranti v nádherných rúchach...). **Luther pri tomto úkone prežíval hrôzu** – veď vyslovoval slová Krista: toto je moje telo, toto je moja krv – takú možnosť nemajú ani anjeli. – ten Boh ktorý vládol na nebi, bol teraz v jeho rukách. On prach a popol tak blízko svätému Bohu. Napriek tomu, že kňaz nemal povinnosť sa pred obradom vyspovedať, Luther to urobil, no aj tak bol veľmi rozrušený, prežíval takú hrôzu, že si myslel, že ju ani nedokončí. **Na omšu pozval aj otca, ktorý prišiel s veľkým sprievodom a do pokladnice vhodil značný obnos.**

Po omši nasledovala veľká hostina, na ktorej sa pravdepodobne po dlhšom čase Martin stretol s otcom. Hoci rany ešte neboli celkom uzdravené, Luther trval na svojom, že sa o svojich rodičov postará lepšie v kláštore ako keby bol právnik.

Luther svoj život v kláštore vzal veľmi vážne. Vykonával viac obradov, viac sa modlil, viac bdel, ako to bolo prikázané. Postil sa niekedy aj 3 dni nič nejedol. Keď bola zima, odkladal prikrývky, až takmer zmrzol. Pravdepodobné bolo aj samobičovanie. Robil všetko pre to, aby bol svätý a sám si občas večer povedal: „dnes som nespravil nič zlé“. No stále ho nanovo prepadávali otázky: dost' si sa postil, správne si sa modlil, si dost' chudobný...? Sám konštatoval, že bol takým dobrým mníchom, že „ak sa niekedy nejaký mních dostal do neba svojim mníšskym životom, tak som to ja“. Možno ak by bol v tomto životnom štýle pokračoval ďalej, bol by sa zabil, takto mal iba žalúdočné ťažkosti. **Hoci sa týmto spôsobom snažil dosiahnuť vnútorný pokoj a zaplatiť za svoje hriechy, nikdy neprišiel do štádia, že je všetko vyrovnané. Nazval to zúfalstvom, presvedčením, že človek je stratený, nehodný Božej lásky.** Pri jednej spovedi, vidiac Martinov zápas medzi snahou byť svätým a vedomím, že svätý nie, mu spovedník povedal: „Boh sa na teba nehnevá, hneváš sa na neho ty“ a naliehal na neho, aby hľadel na kríž Pána Ježiša. Lenže Luther aj na kríži videl iba hnevajúceho sa Krista. Možno to, čo nedokázal urobiť Martin, vyriešia svojou svätosťou iní a on si už iba kúpi odpustok, aby bol svätý.

V mníšskych rádoch tej doby išlo o dosiahnutie svätosti. Čo sa často nezaobišlo bez ťažkostí. V ráde augustiniánov sa vyskytol jeden spor, ktorý mohol vyriešiť iba pápež. Preto bolo potrebné niekoho vyslať do Ríma. Prečo a kto išiel nakoniec do Ríma, si povieme nabadúce.